

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TISZTELETTEL MEGHÍVJA

a SZAB Föld- és Környezettudományi Szakbizottságának a Magyar Tudomány Ünnepe
alkalmából szervezett előadóülésére

Az előadás ideje és helye: 2019. november 7. 14³⁰ óra
SZTE TTIK Földrajzi és Földtudományi Intézet, Jakucs terem (Szeged, Egyetem u. 2-6.)

PROGRAM ELŐADÁSOK:

Árvizek az Alsó-Tiszán: átalakuló formakincs, új kihívások

Kiss Tímea¹ – Nagy Judit² – Fehérvári István² – Sipos György³

Az 1970-es árvízhez képest az 1998-2006 közötti időszakban közel 80 cm-rel nőtt az árvizek szintje, ami kihívás az árvízi védelem megtervezőinek és megszervezőinek. A probléma több tényező együttes hatására alakult ki, amelyek feltérképezésére interdiszciplináris kutatást végeztünk. Megvizsgáltuk, hogy az árvizek vízsebességét és vízmagasságát hogyan befolyásolja a hullámtéri növényzet hosszútávú alakulása, a gyalogakác egyre sűrűbb állományai, a hullámtéri feltöltődés és a meder torzulása. Végül megoldási javaslatokkal is szolgálunk arra vonatkozóan, hogy milyen beavatkozásokkal lehetne az árvizek magasságának további növekedését megelőzni.

A klímaváltozás és a talajvízkészletek változása Magyarországon

Rakonczai János⁴ – Fehér Zsolt⁵ – Szalai József⁶

Az utóbbi évtizedek klímaváltozása jelentősen hat a felszín közeli talajvíz készletekre. Korábbi kutatásaink során az Alföld 4 tájegységén a hozzávetőlegesen pontos vízkészlet-változásokat is sikerült kimutatnunk. Ezek szerint a Duna-Tisza közti hátság és a Nyírség a legérzékenyebb a klímaváltozásra. A jelen kutatásaink részletesebb területi bontást tesznek lehetővé, és az ország további területeire (Dunántúl, Kisalföld) is kiterjednek. A készletváltozások elemzésén túl vizsgálataink a hazai mérőhálózat pontosabb területi kialakítását is szolgálja.

A térbeli igazságosság kutatásának kihívásai magyarországi perspektívából

Timár Judit⁷

Az előadás azt az állítást fejt ki, miszerint a kritikai geográfia még mindig csak kibontakozóban van Magyarországon (és Kelet-Közép Európában), ezért a térbeli (és társadalmi) igazságosság koncepciójának alkalmazása a geográfiában konfliktusok közepette zajlik – e téma és megközelítési mód elismertetése számos nehézségbe ütközik. Ennek, a diszciplínán belül és egyre inkább kívül zajló „küzdelemnek” a megértése csak nemzetközi és történeti kontextusba helyezve lehetséges. Néhány empirikus kutatás tapasztalatainak elemzése mellett elsősorban tudománytanulmányi diszkusszióra vállalkozik az előadás.

¹ Az MTA doktora

² PhD hallgató

³ PhD

⁴ Az MTA doktora

⁵ PhD hallgató

⁶ tud. munkatárs

⁷ CSc